

Turalgil ailədə iki qardaş, bir bacı idilər. Tural sakit, həlim xasiyyətli, dalaşmağı sevməyən, dostcanlı, canıyanan biri idi. Əsas hobbisi kitab oxumaq, təbiət qoynunda təklikdə gəzmək, oğlan uşaqlarına bir o qədər də xas olmayan gülə-çiçəyə vurğunluğu idi. Buna baxmayaraq, qohum-qardaş Turalı daha çox sevirdilər.

DİVƏ

Böyük qardaşı Turalın tam əksinə, dalaşmağa meyilli, "qabağından yeməyən", tez özündən çıxan biri idi. Ailənin ilki olduğundan xeyli erkəyin böyümüşdü. Necə deyirlər, yetənə yetir, yetməyəne bir tepik atırdı. Tural qardaşından on yaş kiçik idi, arada bacıları doğulmuşdu.

Hər şeyin yaxşı getdiyi günlərin birində Turalgilin ailəsinə çox dəhşətli xəbər gəldi. Turalın böyük qardaşını naməlum şəraitdə kimlərsə qətlə yetirmişdi. Bu hadisənin kimin törətməsi naməlum idi. Şahidlər yox idi. Hədsədən çox gec xəbər tutulduğundan hadisə yerində də kiməsə rast gəlinməmişdi. Turalgilin ailəsi qatilin tapılması üçün çox çalışsalar da, istintaq bir iş görə, qatilin kim olmasına aydınlıq gətirə bilmirdi. Bunun əvəzinə, gündə bir şəyie yayılırdı.

(Əvvəlki ötən sayımızda)

Artıq Tural kənddən şəhərə gəlmişdi. Sanki bir dünyadan başqasına köçmüşdü. Demək olar ki, tanımadığı, onun haqqında heç bir məlumata malik olmayan insanlar arasına düşmüşdü. İndi o görürdü ki, heç kim ona iradə baxmır, heç kim ondan bir cinayət törətməsini - qardaşının qisasını almasını gözləmir. Artıq evlərində illərlə təkrarlanan qisas söz-söhbətindən də xilas olmuşdu. Hətta indi onun, kənddəki kimi, hər addımını izləyən də yox idi. Düzdür, demək olar, hər gün ailəsi ilə telefon əlaqəsi saxlasa da bu, nəzərdən daha çox, qayğı və narahatlıqla bağlı idi.

Tural həyatında ilk dəfə ürkədən gülə, ucadan danışa, sevinə bilirdi. Dünya yaşamaq üçün ona daha çox görünməyə, həyatın qədriini indiki-indi hiss etməyə başlamışdı. Hətta ətrafında bəzə və qaradan başqa rənglər olduğunu fərqinə varmışdı. Tural qrup yoldaşları ilə ünsiyyətdə olanda ona elə gəlirdi ki, o, yenidən doğulur, bu günə qədər yaşamadığı günləri yaşayır...

Tural universitetdə ilk dəfə bir stolda yanaşı oturduğu qızı altdan-altdan süzdü. Qızın çox yaraşığı olduğunu fərqinə vardı. Elə bil həyatında ilk dəfə idi ki, qız görürdü. Qız heqiqətən gözəl və həm də dillidiləyir idi. Şəhərdə böyüdüyündən, utancaqlığı yox idi. Buna görə, tez-

cə tanış olduğu Turalla dil tapdı və tez də dostlaşdılar. Əslində, Tural da ilk gündən qızın xoşuna gəlmişdi. Beləliklə, ilk gündən gəncilər arasında bağlılıq yaranmağa başladı. İndi Tural hər fürsətdə qızla daha çox bir yerdə olmaq, onunla daha çox ikilikdə söhbətləşmək istəyirdi. Tural hiss edirdi ki, onu görmək üçün universitetə gəlməyə tələsir, gözləri ilə onu axtarıb tapmayana kimi rahat olmurdu. Yaşadığı hissələr Tural üçün təzə və anlaşılmaz idi. O, buna bir anlam verə bilməyə də, bu yaşantılardan həzz alırdı. Şəhərdə hər şey onun üçün ilk və yeni olduğundan, bunu da şəhər həyatının bir xüsusiyyəti kimi qəbul edirdi.

Şənbə və bazar günləri universitetdə dərs olmurdu. Uşaqlar bundan çox sevinirdilər. Tural isə, əksinə, bu iki günü kənddəki günləri kimi yaşayır, universitetdə yenidən tanış olduğu qızı görmək üçün bazar ertəsinə, dərslər həftəsinin başlamasını səbrsizliklə gözləyirdi. İstirahət günləri qızla şəhərdə görüşmək nə əqlinə gəlirdi, nə də buna cəsarət edirdi. Tural üçün əsl istirahət günləri dərse getdiyi günlər idi. Parta yoldaşı olan qızla hər cür mövzudan - elmdən, mədəniyyətdən, dünya xəbərlərindən seve-seve danışdılar. - Təəffüsdə belə, başqa uşaqlar kimi sinfi tərk etmir, mümkün qədər birlikdə vaxt keçirməyə çalışırdılar.

Tural universitetin yataxanasında qalırdı. Yaz təzəcə gəlmişdi. Pəncərəyə düşən günün şüaları bir qayda olaraq birbaşa yatağında yatan Turalın üzünə düşürdü. Tural hər gün üzünə düşən gün işığından ayılırdı. Sanki Günəş bir ana kimi Turalı yuxudan oyadı, dərse gecikməyə qoymurdu. Növbəti istirahət günlərindən birində Tural yenə

də şəhərin şirin yuxusundan Günəşin üzünə düşən işığından oyandı. Gözünü açan kimi pəncərədən düşən işıq gözlərini qamaşdırdı. Tural dərhal gözlərini yumdu. Ona elə gəlirdi ki, Günəş onunla zarafatlaşıb. Özündən asılı olmayaraq, gülümsəməyə başladı. Öz qəlbində indiyədək yaşamadığı bir hissən baş qaldırdığını fərqinə vardı. Bu hiss se-

adam kimdir? Tural öz-özünə sual verirdi. Axı, nə üçün şəhər-şəhər həm sevinir, öz-özünə gülümsəyir, xoşbəxtlikdən qanad açıb uçmaq istəyir, həm də darıxmaq hissi az qalır onu ağılat-sın? Onu bu hala salan nədir? Sevinclə kədərin qarışığından ibarət hiss Turalı əməlli-başlı narahat etməyə başladı. O, darıxdığı adama təzliklə qovuşma-

Tural universitetin yataxanasında qalırdı. Yaz təzəcə gəlmişdi. Pəncərəyə düşən günün şüaları bir qayda olaraq birbaşa yatağında yatan Turalın üzünə düşürdü. Tural hər gün üzünə düşən gün işığından ayılırdı. Sanki Günəş bir ana kimi Turalı yuxudan oyadı, dərse gecikməyə qoymurdu. Növbəti istirahət günlərindən birində Tural yenə də şəhərin şirin yuxusundan Günəşin üzünə düşən işığından oyandı. Gözünü açan kimi pəncərədən düşən işıq gözlərini qamaşdırdı...

vinc qarışıq xoşbəxtlik hissi kimi idi. Tural şəhər-şəhər onu bürüyən bu xoş heyacanın nə ilə bağlı olmasını tapmağa çalışdı. O, yatağından sevinir, ürəyi sürətlə çırpınır, həm də darıxma hissi keçirirdi. O, kimin üçün və niyə darıxır? Tural bu haqda düşünməyə başladı. İlk öncə kəndi və evdəkiləri yadına saldı, amma tez də darıxmağının onlarla bağlı olmadığını anladı. Sonra dostlarını bir-bir yadına saldı, bəlkə hansısa dostuna görə darıxır. Amma onlarla bağlı darıxmadığının da fərqinə vardı. Sonra şəhərin xoşuna gələn, tez-tez gəzməyə getdiyi yerlərini beynindən keçirdi. Bəlkə, harasa getmək istəyir? Amma tez də bu qərara gəldi ki, bunlar da onu bu cür heyacanlandırmır. Tural düşündükcə daha da darıxır, həm də ürəyi sevincle dolurdu. O, elə bir adama görə darıxdığını başa düşürdü ki, həmin adam onda böyük sevinc, yaşamaq həvəsi, gələcəyə ümid və xoşbəxtlik hissi yaradır. Bəs, bu

ğa dərin bir ehtiyac hiss etdi. Qeyri-müəyyənlikdə çabalayan Turalın yadına tələbə yoldaşı, bir neçə həftədir universitetdə yanaşı stolda oturduğu İnci düşdü. Tural az qala "evrika" qışqıracaqdı. Amma "ura, tapdım" deyə bağırdı. Yaxşı ki, otaqda ondan başqa kimse yox idi. Bir anda Tural anladı ki, əslində, o, İncini görmək, onunla bir yerdə olmaq istəyir.

Tural axtardığı sualın cavabını tapdıqdan sonra rahatlandı. Qeyri-müəyyənlik, həyəcanı bir qədər də artdı. Ürək döyüntüləri sürətləndi. Sifətinin qızardığını, bütün bədənini çox bir hərəkət bürüdüyünü, həyatda özünün öz qarşısına qurduğu bütün maneələrin bir anda uçduğunu və etirafının al-əlvan rəngə boyandığını fərqinə vardı. Tural dərhal yerindən qalxıb pəncərəyə yaxınlaşdı. Pəncərəni açıb, yaz havasını ciyərlərinə çəkdi və birdən İncini sevdiyi, ona vurulduğunu başa düşdü. Əslində, Tural ilk dəfə idi ki, belə bir hiss

yaşamağa başlamışdı. Bunun məhəbbət olduğunu başa düşmək çətin deyildi. Bu, sevinc, xoşbəxtlik, azacıq qəm və darıxma hissinin qarışığından ibarət "kokteyl" kimi idi. Qəm və darıxma onu İnci ilə görüşməyə sövq edirdi. Sevinc və xoşbəxtlik isə bu görüşün onun üçün çox böyük bir mənəvi güc verəcəyindən xəbər verirdi.

Məktəbdə oxuduğu illərdə çoxlu məhəbbət romanları oxusa da, özü belə bir hiss yaşamadığından, həmin romanlar bir o qədər də onu təmin etməmişdi. Buna görə, daha çox macaralar və fantastika ilə bağlı bədii əsərlərə meyl edirdi. İndi isə, elə bil, bütün məhəbbət romanlarını stolunun üstünə tokmuşdular. Kitabların qahramanları Məcnun, Kərəm, Yusif və neçə-neçə eşq qahramanları sanki kitablarından çıxıb, Turalı əhatə etmişdilər. İndi Tural onları başa düşür və onları sevməyə başlayır, onlarla dərindən bölüşürdü. O da Kərəm kimi yanmağa, Yusif kimi zindanların qaranlıqlarında əzab çəkməyə və Məcnun kimi dali olub səhralara düşməyə hazır idi. Turalın ilk dəfə yaşamağa başladığı hissi getdikcə güclənirdi. Nəhayət, elə bir səviyyəyə gəlib çatdı ki, Turala elə gəlirdi, artıq İncisiz yaşaya bilməz. Birdən nədənsə İncidən ayrılmmaq ehtimalı gözünün qabağına gəlirdi. Bu zaman göz yaşlarını saxlaya bilmədi. Uşaq kimi ağlamağa başladı. Tural anladı ki o, İncisiz yaşaya bilməz. İndi o, bu hisslərə bir ad qoymaq istəyirdi. İndiyədək belə bir həyəcan yaşamadığından bilmirdi ki, ona nə olur, nə baş verir. İndi İnci bir an da olsun, onun yadından çıxmırdı. Onun hər bir baxışı, hər bir sözü onun yadına düşür, on da əvvəlkilərdən fərqli təəssürat yaradırdı.

Tural yere-göyə sığmırdı. Dərhal İncini görmək, onunla yan-yan, göz-gözü olmaq istədi. Özünü incicilə getməkdən güclə saxladı. Zəhmət, həm şəhəri yaxşı tanıdır, həm də İncinin ünvanını da dəqiq bilmirdi. Sadəcə, təxminən şəhərin hansı səmtində qaldıqlarını öyrənmişdi. Belə böyük və qarışıq bir şəhərdə səmtə görə adam axtarıb tapmaq dəriyaya düşən iynəni tapmaq kimi bir şeydir. Əvvəl düşündü ki, gedib o həndəvdərdə gözləsin, bəlkə təsadüfən İnci gəzməyə çıxar, həmin vaxt onunla görüşə bilər. Amma birdən yadına düşdü ki, İnci valideynlərinin ona təklikdə şəhərə buraxmadıqlarını, universitetdə də nəzarət altında gedib-geldiyini demişdi. Ona görə, bu fikrindən vaz keçdi. Sonra ağılına İnciyə məktub yazmaq gəldi. Oturub məktub yazmağa başlamışdı ki, bunun nə qədər güllünc və yersiz olduğunu anladı. Çünki ertəsi gün yenidən İnci ilə bir yerdə olacaqdı.

Amma bu bir gün Tural üçün illər kimi gəldi. O, həsrət hissi yaşamağa başlamışdı. Qarışma hissi də bir tərəfdən onun boğazından yapışmışdı. Tural nə edəcəyini, sabaha qədər nə edəcəyini kəsdirə bilmirdi...

(Ardı var)

AZAD